

ROMÂNIA
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția de urmărire penală și criminalistică
Număr operator 3883
Nr. 1223/P/2011

REZOLUȚIE

Anul 2013, luna mai, ziua 31

Procuror șef birou **Marius Dan FOITOȘ** din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de urmărire penală și criminalistică,

Având în vedere cercetările efectuate în dosarul penal cu numărul de mai sus, privind pe învinuиii **GRIGORE CAMELIA** și **GRIGORAŞ CĂTĂLIN**, cercetați sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de abuz în serviciu, prev. de art.246, art.248¹ din Codul penal,

CONSTAT:

În data de 06 decembrie 2011, Paraschiv Sorina, Chivu Marilena, Dumitrescu Cristian, Grigoraş Bețiu, Roșitoru Florin, Mirea Constantin, angajați ai Institutului Național de Expertize Criminalistice, au formulat individual plângerile penale împotriva numițiilor **GRIGORE CAMELIA** și **GRIGORAŞ CĂTĂLIN**, solicitând tragerea la răspundere penală a acestora pentru comiterea infracțiunilor de abuz în serviciu, prev. de art.246 din Codul penal.

În fapt, în cursul anului 2006, cei doi făptuitori, în calitate de director, respectiv **CAMELIA GRIGORE** și director adjunct, **CĂTĂLIN GRIGORAŞ**, ai I.N.E.C., au întocmit și semnat o notă adresată Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, înregistrată sub nr.822 din 14 decembrie 2006, prin care solicau actualizarea Clasificării Ocupațiilor din România (C.O.R.) prin radierca „experților”

“criminaliști” din cadrul grupei majore 2, subgrupa majoră 24, grupa minoră 242, bază grupă 2429.

Acest demers al conducerii I.N.E.C. nu a fost adus în niciun fel la cunoștința angajaților I.N.E.C.

Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, prin adresa nr.2028 din 12 ianuarie 2007 a comunicat Institutului Național de Expertize Criminalistice faptul că a fost acceptată propunerea conducerii I.N.E.C. de excludere de la grupa de bază 2429 juriști a ocupației de „expert criminalist”.

Prin ordinul comun nr.179/13 martie 2008 semnat de către ministrul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și președintele Institutului Național de Statistică, a fost radiată din C.O.R. ocupația de „expert criminalist”.

În data de 5 august 2011, angajații I.N.E.C. au fost informați pentru prima oară despre demersul fostei conduceri a instituției. Începând cu această dată a fost demarată procedura de reînscrierea ocupației de „expert criminalist” în C.O.R.

Printr-o adresă înregistrată sub nr.679 din 9 august 2011 salariații din cadrul I.N.E.C. și laboratoarelor interjudețene au solicitat Ministerului Justiției demararea procedurilor pentru actualizarea nomenclatorului C.O.R., prin reintroducerea ocupației de „expert criminalist”.

Ministerul Justiției, printr-o adresă înregistrată sub nr. 6826 din 31 august 2011, a solicitat Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse să procedeze la luarea măsurilor legale corespunzătoare în vederea actualizării Clasificării Ocupațiilor din România, inclusiv prin reintroducerea ocupației de „expert criminalist” în grupa de bază 3411, intitulată „specialiști în domeniul juridic și assimilați”.

Având în vedere că cele arătate mai sus, prin rezoluțiile din 06.12.2011, s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva învinuitorilor GRIGORECAMELIA și GRIGORĂȘ CĂTĂLIN pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, prev. de art.246 rap. la art. 248¹ din Codul penal.

În cauză au fost audiate părțile vătămate care au susținut în esență același lucru, mai exact, faptul că cei doi învinuitori, în calitatea lor de conducători ai Institutului Național de Expertize Criminalistice, respectiv director și director adjunct, au inițiat și urmărit demersurile legate de radierea ocupației de expert

criminalist din C.O.R. (Codul Ocupațiilor din România), fără ca angajații I.N.E.C. să fie informați, fiindu-le aduse prejudicii de natură morală, în special, indicând în același timp și posibile prejudicii de natură materială.

În data de 13.12.2011 a fost audiată învinuita GRIGORE CAMELIA, după ce în prealabil î s-a adus la cunoștință învinuirea care i se aduce.

Învinuita a recunoscut că prin adresa nr.822 din 14.12.2006 semnată de învinuită în calitate de director al I.N.E.C., a solicitat Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, radierea ocupăției de expert criminalist din C.O.R., adresă semnată de către adjunctul dânselui, învinuitul GRIGORAȘ CĂTĂLIN.

În data de 06.09.2012 a fost audiat învinuitul GRIGORAȘ CĂTĂLIN care de asemenea a recunoscut semnarea adresei mai sus arătate referitoare la radierea ocupăției de expert criminalist din C.O.R., menționând în plus faptul că, consideră demersul său justificat întrucât aprecia că a fost necesară radierea experților crinaliști din grupa de muncă „juriști”.

Ambii învinuitori au precizat că nu au informat în prealabil pe angajații I.N.E.C cu privire la demersul lor, aspect care în opinia lor nici nu era necesar. Totuși, învinuitul GRIGORAȘ CĂTĂLIN a menționat despre acest demers a discutat cu părțile vătămate Grigoraș Bețiu, Dumitrescu Cristian și Roșitoru Florin.

În cadrul cercetărilor efectuate s-a solicitat în mai multe rânduri poziția Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, o poziție cu privire la radierea ocupăției de expert criminalist din C.O.R. și mai ales cu privire la consecințele acestei radieri.

Prin adresele nr.183082 din 29.06.2012, nr.184988 din 27.11.2012, 5136 din 08.03.2013, Ministerul Muncii ne-a comunicat în esență același lucru, și anume, faptul că urmare acestei radieri, în perioada martie 2008 – martie 2012, angajații I.N.E.C. puteau fi angajați numai pe ocupările existente în cadrul acestui nomenclator național (C.O.R.) iar referitor la consecințele radierii acestei ocupății, aceeași instituție ne-a comunicat că acestea pot fi determinate doar de angajator pentru fiecare caz în parte.

În aceste condiții am solicitat poziția I.N.E.C., care, prin adresa nr.679 din 26.10.2012 ne-a comunicat următoarele:

1. În primul rând se arată că lipsa în codul C.O.R. a ocupăției de expert criminalist nu a permis actualizarea contractelor încheiate de angajatorul I.N.E.C., situație în care experților crinaliști nu le-au putut fi completeate și actualizate datele de personal în evidențele aplicației ReviSal, aceste aspecte având drept consecință finală faptul că experții crinaliști angajați ai I.N.E.C. au fost lipsiți de garanția recunoașterii drepturilor izvorâte din contractele de muncă încheiate.

2. Se arată că, radierea acestei ocupării a avut drept consecință faptul că experții criminaliști nu și-au mai putut valorifica drepturile apărute prin modificarea art.87 din Legea nr.303/2004 (art.I pct.9 din Legea nr.97/2008), nemaifiind posibilă încadrarea lor ca personal asimilat magistraților, aşa cum este prevăzut în respectivul act normativ. Tot acest demers al radierii din C.O.R. a ocupării de expert criminalist a adus un prejudiciu experților întrucât a dăunat acțiunii acestora de a-și valorifica dreptul creat prin legea susmentionată. Patru dintre experți, în acest context, „au suferit pagube materiale prin angajarea unui apărător într-o cauză pierdută din cauza acestei radieri, cât și daune morale întrucât s-au angajat într-o acțiune civilă fără a cunoaște realitatea, decizia fiindu-le viciată prin faptul că nu au fost informați de către conducerea I.N.E.C. (reprezentată de d-na Grigore Camelia și d-l Grigoraș Cătălin), cu privire la demersurile făcute și statutul pe care îl aveau la momentul respectiv”.

3. „În conformitate cu prevederile art.17, alin.3, lit.d, coroborate cu prevederile art.34 din Legea nr.53/2003 – Codul muncii, contractul de muncă trebuie să conțină funcția/ocupăția din C.O.R. În consecință, toate noile angajări făcute în cadrul I.N.E.C. în perioada 2008-2012 nu puteau să respecte prevederile normelor mai sus enunțate datorită inexistenței în C.O.R. a ocupării de expert criminalist, contractele individuale încheiate fiind viciate datorită imposibilității respectării prevederilor legale.

Prejudiciul în acest caz este reprezentat de posibila anulare a contractului de muncă și implicit pierderea calității de expert dobândită printr-un concurs valabil, în situația în care aceasta este invocată de una din persoanele interesate într-o cauză în care expertul s-a pronunțat printr-o expertiză criminalistică”.

4. La punctul 4 se menționează faptul că, în conformitate cu H.G. nr.108/1999, la art.99 „institutul este încadrat în experți criminaliști”. Prin eliminarea ocupării de „expert criminalist”, nemaexistând temeiul în baza căruia să fie angajați la acest institut experții, era posibilă ridicarea unui semn de întrebare cu privire la lucrările efectuate de personalul I.N.E.C. în perioada în care această ocupăție a fost radiată.

Dată fiind această situație, afirmă conducerea I.N.E.C. în adresa mai sus arătată, s-ar fi creat premisele unui prejudiciu material pentru experții care au depus plângere (dar în egală măsură și pentru cei care nu au depus plângere) în sensul că le-a fost periclitat locul de muncă și le este periclitat, în continuare, inclusiv dreptul la muncă pentru o ocupăție/funcție în care s-au pregătit ani de zile.

„Prejudiciul moral este acela că trăiesc cu teama unor eventuale plângeri penale din partea justițiabililor ori a tragerii la răspundere pentru faptul că

profesează fără ca ocupația de expert criminalist să fie recunoscută și inclusă în C.O.R.”

5. „Fișele de post ale experților criminaliști, care prevăd drepturile și obligațiile angajaților, precizează la pct.2 „funcția de execuție” care este completată, în cazul angajaților care ocupă această funcție cù mențiunea „expert criminalist autorizat”. În condițiile în care această funcție nu mai există în C.O.R., apare ca nelegală această mențiune, întrucât această profesie nu mai există, nemaifiind recunoscută de ministerul de resort.

Prejudiciul se constituie în consecințele ce pot decurge din faptul că atât conducerea institutului cât și angajatul își dau acordul cu privire la recunoașterea atribuțiilor de serviciu trecute într-un document ce prevede o funcție inexistentă, actul putând fi lovit de nulitate”.

6. „Legea unică de salarizare prevede funcțiile de expert criminalist (gradele I, II, III și IV), cât și vechimea în funcție necesară cu specificarea faptului că acești coeficienți de ierarhizare sunt pentru personalul de specialitate criminalistică (experții criminaliști) din I.N.E.C., ori în condițiile în care funcția/ocupația este radiată, nemaifiind recunoscută de ministerul de resort, cum se poate stabili vechimea într-o funcție care de fapt nu există. Efectele se răsfrâng atât în cazul unor noi angajări cât și pe parcursul carierei profesionale a experților.

Prejudiciul creat este acela că, pe perioada de timp cuprinsă între radierea ocupației din C.O.R. și până în prezent, experții criminaliști sunt în pericolul de a-și pierde vechimea în funcție, întrucât funcția ocupată de acestia este aceea de expert criminalist care, însă, nu mai este recunoscută de ministerul de resort prin radierea din C.O.R.”.

7. Radierea acestei ocupații, arată conducerea I.N.E.C. în adresă, ar fi reprezentat un atențat la prestigiul experților criminaliști din cadrul I.N.E.C., singurii care ocupau această funcție înaintea radierii și, implicit al institutului în care aceștia lucrează, a cărui istorie debutează în anul 1958.

Prejudiciul creat prin solicitarea de radieră a acestei ocupații, este acela că s-a adus o atingere gravă onoarei, reputației și prestigiului atât experților criminaliști care au formulat plângere în cauză cât și a celorlalți experți.

În data de 14.02.2013 învinuitul GRIGORAȘ CĂTĂLIN, prin intermediul apărătorului ales, avocat Cazacu Ion, ne-a trimis un punct de vedere în 4 puncte, cu privire la învinuirile care i se aduc.

În esență, învinuitul arată că radierea ocupației de expert criminalist din grupa de lucru 242901 a reprezentat o sarcină de serviciu invocând în acest sens Ordinul nr.1505/17.10.2005 semnat de Ministrul Justiției, prin care s-a dispus constituirea unei comisii de analiză a activității desfășurate de I.N.E.C.

În urma acestei analize, arată învinuitul, s-ar fi încheiat un raport privitor la activitatea I.N.E.C., semnat de membrii comisiei, judecători Cristi V. Danileț, Adela Vintilă și procuror Paul Dumitriu, în care se precizează faptul că în codul ocupațiilor din România la poziția 242901 se menționează că expertul criminalist este jurist, „ceea ce nu corespunde adevărului și trebuie modificat”.

Învinuitul arată în continuare că prin demersul său și al învinuitei GRIGORE CAMELIA nu au fost afectați niciunul dintre angajații I.N.E.C. în nici un fel.

Urmare acestei susțineri, prin adresa din 25.03.2013, s-a solicitat Ministerului Justiției, o copie de pe raportul încheiat în baza Ordinului nr.1505 din 17.10.2005 al Ministrului Justiției.

Prin adresa nr.29166 din 30.04.2013, Ministerul Justiției ne-a comunicat faptul că, comisia de analiză care și-a derulat activitatea în baza Ordinului nr.1505/2005 al Ministrului Justiției, avea doar atribuții de verificare a aspectelor organizatorice financiare și de funcționare a I.N.E.C., Corpul de Control al Ministrului CCM nefiind desemnat să efectueze o acțiune de control asupra activității I.N.E.C. în anul 2005.

Ministerul ne-a pus la dispozitie o copie a ordinului și o notă de informare nr.29166 din 26.04.2013 emisă de Serviciul de audit public intern, în care se arată că singurul document găsit în arhiva proprie este Nota de informare nr.3/51824 din 20.06.2006.

Totodată ne-a fost remisă Nota de informare nr.397 din 03.01.2007 referitor la raportul de audit public intern, planul de acțiune și calendarul implementării recomandărilor Direcției audit public intern avizate de Ministerul Justiției.

Ministerul Justiției ne-a trimis un „draft” de raport, în care este inclus „Raport asupra activității desfășurate în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice” datat 14.04.2006 și semnat de către judecătorii Cristi V. Danileț, Adela Vintilă și procuror Paul Dumitriu, aceștia fiind desemnați prin ordinul nr.1505/17.10.2005 al Ministrului Justiției.

La Capitolul intitulat „Statut experți” membrii Comisiei de analiză a activității derulate de I.N.E.C. au constatat faptul că există neclarități în ceea ce privește actualul statut al experților angajați ai I.N.E.C., aceștia fiind considerați funcționari publici conform art.13 din H.G. nr.368/1998 privind organizarea și funcționarea I.N.E.C. dar Agenția Națională a Funcționarilor Publici consideră că experții

criminaliști angajați ai Ministerului Justiției „nu fac parte din corpul funcționarilor publici”. Totodată, se constată faptul că, „Codul Ocupațiilor Profesionale din România, la poziția 242901, se menționează că expertul criminalist este jurist, ceea ce nu corespunde adevărului și trebuie modificat”. Există o notă de subsol notată cu cifra „15” cu privire la acest aspect, în care se arată următoarele „chiar dacă unii experți au absolvit facultatea de drept, nu licența în drept este de esență profesiunii lor. Astfel, și în instanțe sunt grefieri cu studii superioare de drept, dar asta nu înseamnă că sunt juriști.”

Așa cum am arătat, după ce s-a sesizat faptul că, urmare radierii ocupăției de expert criminalist există o problemă de încadrare a angajaților I.N.E.C., prin adresa nr.68286 din 31.08.2011, Ministerul Justiției a solicitat Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale introducerea ocupăției de expert criminalist în grupa de bază 3411 în codul ocupațiilor din România.

Prin Ordinul semnat de ministrul Muncii, Mariana Câmpeanu și publicat în Monitorul Oficial nr. 78/06.02.2013, ocupăția de expert criminalist a fost reintrodusă în C.O.R., la codul 341102.

Prin adresa nr.4184 din 26.03.2013 Inspectia muncii din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, ne-a comunicat faptul că în urma radierii ocupăției de expert criminalist din C.O.R. se impunea modificarea contractului individual de muncă printr-un act adițional, prin înscrierea în acest contract, a unei ocupății apropiate existente în C.O.R. și transmiterea modificării în ReviSal pentru toți experții criminaliști. Neefectuarea acestui demers era sănctionabilă cu amendă cuprinsă între 5000 și 8000 de lei.

De asemenei, se arată în adresă faptul că inexistența codului C.O.R. „face imposibilă înregistrarea în programul ReviSal a contractului individual de muncă în care se prevede o ocupăție de expert criminalist. Într-o astfel de situație, pentru respectarea legislației muncii, este necesară înscrierea în contractul individual de muncă a unei ocupății apropiate, dintre cele existente în C.O.R. În aceste condiții, este de presupus că persoanelor angajate pe această ocupăție, după data de 1 august 2011, fie le-au fost inserise alte ocupății în contractele individuale de muncă, cu alte nivele de salarizare, fie contractele individuale de muncă noi nu au fost înscrise în ReviSal”.

În urma analizării tuturor aspectelor comunicate de părțile vătămate, de către învinuitori, precum și de instituțiile solicitante, s-a putut constata faptul că demersul celor doi învinuitori, privind radierea ocupăției de expert criminalist din C.O.R., fără

să fie solicitată încadrarea acestei ocupații la o altă poziție, în acest nomenclator național a fost de natură să aducă prejudicii de natură materială și morală angajaților I.N.E.C., singurii angajați din România, care erau beneficiarii acestei încadrări în nomenclatorul mai sus arătat.

Așa cum s-a putut observa, demersurile privind reintroducerea ocupației de expert criminalist în C.O.R., s-au finalizat doar în februarie 2013, când s-a îndreptat această eroare a radierii complete a ocupației de expert criminalist, fără reîncadrarea ei la o altă poziție.

În cele ce urmează vom încerca să analizăm în ce măsură această activitate defectuoasă derulată de cei doi învinuitori, în calitate de conducători ai I.N.E.C. (respectiv director și director adjunct) poate să aibă o relevanță de natură penală întrucât, așa cum rezultă din jurisprudență și doctrină, nu orice încălcare a atribuțiilor de serviciu este considerată automat infracțiune.

Astfel, din punct de vedere al prejudiciilor de natură materială, se poate observa atât din declarațiile date de părțile vătămate cât și din adresele I.N.E.C. și Ministerului Muncii, că acestea nu s-au produs întrucât în toate aceste luări de poziție se face trimitere la prejudicii potențiale.

În ceea ce privește prejudiciul de natură nepatrimonială (morală), acesta a fost invocat în special în legătură cu faptul că, angajații I.N.E.C. au fost expuși în perioada în care ocupația de expert criminalist nu mai era menționată în nomenclatorul național, întrucât situația lor profesională devinea una incertă.

Abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor se realizează sub aspectul elementului material, fie printr-o inacțiune – neîmplinirea unuia contract, fie printr-o acțiune - îndeplinirea defectuoasă a unui act.

În cazul nostru, actul pentru care s-a început urmărirea penală, este acea adresă semnată în exercitarea atribuțiilor de serviciu prin care se solicita radierea ocupației de expert criminalist din C.O.R.

Acest act, trebuie să aibă drept urmare vătămarea intereselor legale ale unei persoane. Această noțiune este una extrem de largă și include interese de natură patrimonială sau nepatrimonială.

De asemenea, pentru existența infracțiunii este necesar să existe o legătură de cauzalitate între acțiunea făptuitorului și vătămarea adusă intereselor legale ale unei persoane, (Drept penal român, Partea specială, Octavian Loghin, Tudorel Toader, Ediție revăzută și adăugită, Casa de editură și presă „Şansa” – S.R.L., București, 1996, pag.346-347).

În doctrină se arată că, pentru reținerea infracțiunii de abuz în serviciu, ar trebui să se facă distincția între vătămarea de o anumită gravitate, care să conducă la

constatarea existenței acestei infracțiuni. S-a apreciat că este necesar acest lucru, întrucât este greu de imaginat o ipoteză în care se încalcă atribuțiile de serviciu fără să se cauzeze o vătămare a intereselor legale.

În condițiile în care legiuitorul nu a făcut distincție cu privire la gravitatea vătămării pentru această infracțiune, de cele mai multe ori această gravitate este lăsată la interpretarea organului judiciar (Drept penal, Partea specială, Sergiu Bogdan, Editura Universul Juridic, București, 2009, pag.307).

Revenind la starea de fapt care face obiectul prezentei rezoluții, este rezonabil să presupunem că cei doi învinuitori au acționat, în ceea ce privește solicitarea radierii ocupației de expert criminalist de la grupa care atribuită „juriștilor”, și datorită recomandărilor membrilor Comisiei de analiză desemnată de Ministrul Justiției, la care am făcut trimitere mai sus.

În schimb, este de neînțeles de ce s-a solicitat doar radierea ocupației de expert criminalist, în condițiile în care, comisia de analiză a subliniat necesitatea „modificării” poziției din C.O.R., nici într-un caz a radierii complete.

Tinând cont și de experiența celor doi învinuitori, care își derulau activitatea de foarte multă vreme în cadrul acestui institut, aceștia puteau să prevadă că prin simpla radiere a ocupației de expert criminalist, fără modificarea, respectiv reîncadrarea într-o altă poziție (cum s-a întâmplat în acest moment), este de natură să creeze cel puțin o incertitudine în ceea ce privește statutul juridic al angajaților I.N.E.C.

Cu toate acestea, având în vedere toate elementele analizate și aplicând inclusiv principiul „*in dubio pro reo*”, nu putem să considerăm că putem cu certitudine să reținem vinovăția învinuitorilor în ceea ce privește existența infracțiunii de abuz în serviciu în formă agravată, în special datorită dificultății de apreciere în ceea ce privește gravitatea consecințelor actului efectuat prin încălcarea atribuțiilor de serviciu de către cei doi învinuitori.

Așa cum am arătat, consecințele actului îndeplinit de cei doi învinuitori sunt foarte neclare. Instituția care era în drept să ne comunice eventualele consecințe, și ne referim aici la Ministerul Muncii, considerăm că s-a eschivat în mod repetat de la această obligație. Această instituție ne-a trimis răspunsuri ambiguë, mulțumindu-se să indice faptul că este în sarcina angajatorului să aprecieze aceste consecințe.

În temeiul art. 249 rap. la art.242 – 246 Cod procedură penală, art.10 lit.d și art.11 alin.1 lit.b Cod procedură penală,

D I S P U N:

1.Scoaterea de sub urmărire penală a învinuiaților:

-**GRIGORE CAMELIA**, fiica lui _____ și _____, născută la data de _____, domiciliată în _____, pentru

săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, prevăzute de art.246 rap. la art. 248¹ din Codul penal și

-**GRIGORĂS CĂTĂLIN**, fiul lui _____ și _____, născut la _____, domiciliat în _____,

pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave, prevăzute de art.246 rap. la art. 248¹ din Codul penal, *întrucât nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii.*

2.Soluția se comunică învinuiaților și părților vătămate.

3.Cheltuielile judiciare în sumă de 780 lei rămân în sarcina statului conform prevederilor art.192 Cod procedură penală.

**PROCUROR ȘEF BIROU,
Marius Dan FOIȚOS**

LUMEA JUSTITIE